

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	9514100067
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9514100067.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného I. N. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 11. decembra 2014 v Bratislave odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo 6. augusta 2014, sp. zn. BB - 4 T 19/2014, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v r a c i a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Na obvineného I. N. (vo vyhotovení rozsudku nesprávne N.) podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) na Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, dňa 4. júna 2014 obžalobu pod č. k. VII/2 Gv 24/14/1000-9 pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 30. augusta 2013 v čase od 09.23 hod. do 09.37 hod. počas ordinačných hodín v obci Plaveč č. 101, okres Stará Ľubovňa, v budove zdravotného strediska v priestoroch ambulancie všeobecného praktického lekára pre dospelých, nachádzajúcej sa na prízemí vpravo, dal obvodnému lekárovi MUDr. C. V., ktorý tu poskytuje zdravotnú starostlivosť, finančnú hotovosť 5,- € ako úplatok za bezdôvodné predĺženie doby dočasnej práceneschopnosti pre svojho syna I. N. ml., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko G., G. XXX.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozhodol vo veci na hlavnom pojednávaní 6. augusta 2014 rozsudkom sp. zn. BB - 4 T 19/2014 tak, že podľa § 285 písm. a/ Tr. por. obžalovaného I. N. pre vyššie uvedený skutok spod obžaloby oslobodil s tým, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním po všestrannom vyhodnotení dôkazov nebolo jednoznačne preukázané, že skutok sa naozaj stal. Obžalovaný spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní popieral a jeho výpoveď korešponduje s výpoveďou svedka MUDr. V., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že ak mu obžalovaný dal nejaké peniaze, tak to boli peniaze súvisiace s lekárskou prehliadkou obžalovaného k vodičskému preukazu. Podľa názoru súdu prvého stupňa ani prehratý obrazovo-zvukový záznam jednoznačne nepreukazuje, že obžalovaný odovzdáva MUDr. V. sumu 5,- €, nakoľko záznam je nezrozumiteľný. V tejto súvislosti spochybňoval aj výpoveď obžalovaného z prípravného konania, pretože bola vykonaná bez prítomnosti obhajcu, pričom vzhľadom na vek obžalovaného šlo o prípad povinnej obhajoby.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie prokurátor, ktoré odvolanie odôvodnil písomným podaním z 3. septembra 2014 (č.l. 141-144). V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že s argumentáciou súdu prvého stupňa nesúhlasí, nakoľko obžalovaný I. N. svojím konaním naplnil skutkovú podstatu žalovaného prečinu. Poukazoval na nelogické hodnotenie dôkazov zo strany samosudcu, ktorý bez vysvetlenia uveril tvrdeniam obžalovaného z hlavného pojednávania. Zároveň pripomenul, že obžalovaný sa v prípravnom konaní po vzhliadnutí obrazovo-zvukového záznamu ku skutku priznal. Ďalej poukázal na skutočnosť, že takúto obranu zvolil obžalovaný až po podaní odporu proti trestnému rozkazu, avšak ani v odpore o existencii príjmového dokladu z 20. septembra 2013 nie je žiadna zmienka. Uvedený doklad nie je vierohodný a ak bol riadne vyhotovený, netýkal sa platby 5,- € dňa 30. augusta 2013. Zmenu svojej výpovede na hlavnom pojednávaní obžalovaný žiadnym logickým spôsobom nevysvetlil. Jeho obranu z hlavného pojednávania považuje za účelovú.

Súdu prvého stupňa tiež vytýkal, že nelogicky prevzal argumentáciu obhajcu obžalovaného, podľa ktorej mal byť obžalovanému ustanovený obhajca už v prípravnom konaní. V tejto súvislosti poukazoval na ustanovenie § 37 ods. 2 Tr. por.

V ďalšej časti svojho odvolania vytýkal súdu prvého stupňa, že svoje rozhodnutie opiera aj o výpoveď svedka MUDr. C. V., ktorý však v prípravnom konaní využil svoje právo a odmietol vypovedať. Výpoveď tohto svedka z hlavného pojednávania považuje za účelovú, aby si vylepšil svoju pozíciu pred hlavným pojednávaním v jeho trestnej veci, nakoľko svedok je stíhaný ešte za ďalšie dva skutky prijímania úplatku. V tejto súvislosti poukázal, že obžalovaného obhajuje na základe plnej moci z 26. marca 2014 JUDr. Alexander Farkašovský, ktorý obhajuje aj MUDr. C. V. v jeho trestnej veci, pričom obe veci spolu súvisia a evidentne dochádza ku konfliktu záujmov.

Napokon vyslovil nesúhlas s tým, ako súd prvého stupňa vyhodnotil obrazovo-zvukové záznamy. Rozsudok súdu prvého stupňa nezodpovedá zistenému skutkovému stavu, preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Samosudca súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 314 Tr. por. doručil rovnopis odvolania prokurátora aj obžalovanému, ktorý vo svojom vyjadrení prostredníctvom obhajcu z 8. októbra 2014 uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za vecne správny a zákonný vo všetkých jeho častiach. Odvolanie prokurátora je postavené výlučne na subjektívnych pocitoch a vlastných úvahách. V závere svojho vyjadrenia navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné pre chyby rozsudku spočívajúce v tom, že súd prvého stupňa sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

V prerokúvanej trestnej veci odvolací súd na základe predloženého spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa rozhodol napadnutým rozsudkom po tom, čo na hlavnom pojednávaní zákonnou formou

vykonali všetky dôkazy, ktoré mal v danom prípade k dispozícii. Napriek tejto skutočnosti však musí konštatovať, že pri hodnotení vykonaných dôkazov súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne v zmysle zásady uvedenej v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Podľa tejto zásady orgány činné v trestnom konaní, a teda aj súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcym spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Uvedená požiadavka vyplýva z ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por., ktoré upravuje požiadavky kladené na odôvodnenie rozsudku. V zmysle tohto ustanovenia je potrebné vyložiť, ktoré skutočnosti vzal súd pri svojom rozhodnutí za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov (najmä ak si vzájomne odporujú). Niet sporu o tom, že procesné predpisy ponechávajú hodnotenie vykonaných dôkazov na voľnú úvahu súdu prvého stupňa, avšak voľná úvaha nemôže byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle. Podľa zistenia odvolacieho súdu vykonané dôkazy súd prvého stupňa vyhodnotil značne jednostranne, a to v prospech obžalovaného I. N..

Podľa zistenia odvolacieho súdu sa v posudzovanej veci súd prvého stupňa dôsledne nevyrovnal s dôkazmi, ktoré sú nespochybniteľné. Predovšetkým je to obrazovo-zvukový záznam, ako aj prepisy rozhovoru, ktorý sa uskutočnil dňa 30. augusta 2013 medzi obžalovaným a svedkom MUDr. C. V. v čase od 09:23:50 hod. do 09:36:49 hod. v priestoroch ambulancie tohto svedka, ako aj zápisnica o výsluchu obžalovaného I. N. pred vyšetrovateľom z 28. novembra 2013 (č.l. 16). Možno súhlasiť s tým, že záber okamihu, ako obžalovaný vyberá z pravého náprsného vrečka bundy bankovku, nie je celkom jasný. Farba tohto „papiera“ však nasvedčuje tomu, že ide o bankovku nominálnej hodnoty 5,- €, že nešlo o nejaký obyčajný papier, svedčí napokon aj následné správanie sa MUDr. V.. Napokon obžalovaný vo svojej výpovedi po prehratí obrazovo-zvukového záznamu potvrdil, že dal lekárovi bankovku tejto nominálnej hodnoty. Túto skutočnosť potom obžalovaný a dokonca aj svedok MUDr. V. potvrdili vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, pričom malo ísť o poplatok za predchádzajúce lekárske vyšetrenie obžalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu vyvodzovať z týchto dôkazov iné závery, než aké logicky vyplývajú, môže len samotný obžalovaný v rámci svojho práva brániť sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný a samozrejme jeho zvolený obhajca, ale nikto iný, pokiaľ by nechcel prísť do rozporu s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania. Z obrazovo-zvukového záznamu je evidentné, že obžalovaný sa dostavil do ambulancie lekára za účelom predĺženia práceneschopnosti svojho syna I. N. ml. O žiadnom potvrdení ani lekárskom vyšetrení na vodičský preukaz nepadla zmienka. Pritom lekára nezaujímal ani zdravotný stav I. N. ml., ale iba skutočnosť, či chodia kontroly práceneschopnosti. Pacienta vôbec nevidel, o zdravotný stav sa nezaujímal a napriek tomu potvrdil ďalšiu práceneschopnosť pacienta. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že správy Sociálnej poisťovne, pobočka Stará Ľubovňa (č.l. 70 - 76), na ktoré poukazuje súd prvého stupňa, preukazujú iba skutočnosť, že I. N. ml. bol v kritickom období práceneschopný a poberal nemocenské dávky. To, či jeho práceneschopnosť bola dôvodná alebo nie, tieto správy neriešia. Správy iba odpovedajú na otázky vyšetrovateľa, ktoré zadal vo svojom dožiadaní (č.l. 69).

Čo sa týka úvah súdu prvého stupňa, že vzhľadom na vek obžalovaného boli dôvody povinnej obhajoby už v prípravnom konaní, a preto má pochybnosti o jeho výpovedi z prípravného konania, tieto nemožno akceptovať. V tomto smere si odvolací súd plne osvojil argumenty prokurátora uvedené v jeho odvolaní. Ustanovenie § 37 Tr. por. upravuje jednoznačne, v ktorých prípadoch od vznesenia obvinenia musí mať obvinený obhajcu. Samotný vysoký vek obvineného nie je dôvodom povinnej obhajoby. Z jeho správania zaznamenaného na obrazovo-zvukovom zázname, ako aj z hlavného pojednávania nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by vzbudzovali pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať. Pred výsluchom v prípravnom konaní bol obžalovaný vyšetrovateľom riadne poučený o svojich právach a pri výsluchu bol prítomný ďalší vyšetrovateľ. Obžalovaný vypovedal dobrovoľne bez akéhokoľvek nátlaku a obsah zápisnice potvrdil svojím podpisom. Za danej situácie bolo povinnosťou súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazov brať do úvahy aj túto výpoveď obžalovaného.

Napokon podľa názoru odvolacieho súdu sú opodstatnené aj námietky prokurátora, že v posudzovanej veci ide o konflikt záujmov. Trestná vec obžalovaného I. N. bola uznesením vyšetrovateľa z 21. januára 2014 vylúčená zo spoločného konania, kde je obvinený aj MUDr. C. V. a ktorý v trestnej veci obžalovaného I. N. má postavenie svedka. Pritom oboch obhajuje JUDr. Alexander Farkašovský. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že ku zmene výpovede obžalovaného došlo až po prevzatí jeho obhajoby advokátom JUDr. Alexandrom Farkašovským. Ide o rozpor záujmov, keďže obžalovaný v prípravnom konaní jednoznačne usvedčoval z trestnej činnosti MUDr. C. V.. Na uvedenú kolíziu záujmov mal vyšetrovateľa upozorniť už prokurátor v rámci svojho dozoru nad vyšetrovaním. V posudzovanej veci to znamená, že obžalovaného I. N. môže obhajovať pred súdom jeho zvolený obhajca, keďže na neho bola podaná obžaloba skôr, avšak v trestnej veci MUDr. C. V. sa budú musieť so vzniknutou situáciou vysporiadať orgány činné v trestnom konaní, resp. po podaní obžaloby už súd prvého stupňa.

V posudzovanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, súd prvého stupňa sa dôsledne nevyrovnal so všetkými skutočnosťami potrebnými na zákonné rozhodnutie, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. prikázal súdu prvého stupňa, aby vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia jednotlivo i v ich súhrne tak, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a následne vo veci rozhodol v súlade so zákonom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.